



споделена  
ВИЗИЯ



ACT  
Асоциация за Свободен Театър



Интеркултура Консулт®



## Партньорства за творческа София - среща 1 от 22.05.2017

### Група А: „Меценатство, дарителство, спонсорство“:

1. Нели Горанова, главен експерт в Дирекция „Култура“ на Столична община
2. Валери Петров, управител на Джерми Арт енд Ентъртейнмънт
3. Адрияна Михайлова, управляващ директор на Ogilvy Public Relations
4. Тим Гюбел, управител на музикална компания Fusion Embassy
5. Мария Недевска П.Р.-мениджър на Бар Петък и клуб „Mixtape 5”

Модератор: Александър Евтимов

Протоколиращ: Петя Боюкова

Наблюдатели: Елена Пап и Пламен Радев - „ЖАР театър“

Външен наблюдател на проект „Партньорства за творческа София“: Виктор Янков

### 1. Опит в партньорства между бизнес и творческа сцена

#### В разговора се очертаха следните казуси:

Обсъдени бяха **разликите между спонсорство и меценатство** и какво биха могли да очакват бизнеса/творческия сектор когато се говори за спонсорство или меценатство.

- **Темата за неработещия „Закон за меценатството“** се връща във фокус в продължение на разговора. В София има положителни примери на инвестиции в бъдещи творчески продукти (музикални албуми), но **по-малко случаи на меценатство**.
- **В българското законодателство няма термин “спонсорство”**. Спонсорството изисква резултати, но често творческия сектор не е на ясно какво може да предложи като резултати или ползи. Когато все пак има случаи на сътрудничество между бизнеса и творческата сцена, документите, които се изготвят обикновено са **протокол за дарение или договор за реклама**.
- **Пример за партньорство между бизнеса и творческия сектор е предоставянето на място за творческа изява и представяне на артисти**. Това е тема, свързана с необходимостта от нови пространства за изкуства в София и тяхното субсидиране.
- **В столицата най-големия донор на средства за свободната сцена е Столична Програма „Култура“** на Столична Община. Програмата има приоритети - устойчиви ( децентрализация, обхващане на млади хора и т.н.) и специални (Приоритет 2018г.). Подкрепата се извършва на база проект, няма друга форма и няма дългосрочно финансиране на дейности, липсва и контрол върху реализираните проекти. Има съмнения за порочна практика, определени сдружения да съществуват само благодарение на тези публични средства.

**Когато бизнесът/общината инвестират в култура е добре да има изискване за това как се достига до публика/и.**

- **В момента това е изискване на програмите, субсидиращи културни дейности. Проблем е ограниченото финансиране на проектна основа, при което често**



споделена  
ВИЗИЯ



ACT  
Асоциация за Свободен Театър



Интеркултура Консулт®



исканата сума се „намалява“ и бюджетното перо за връзка с обществеността, мениджмънт и за развитие на аудиторията са първите, които отпадат.

- **Много международни компании подкрепят съвременно изкуство в чужбина, но не и в България.** Беше посочен като пример фондация “Перно Рикар”, която активно финансира изкуство в Централна Европа. Необходимо е **създаването на своеобразен мост между бизнеса и творческия сектор, за да се подобри имиджа на творческата сцена в София и тя да е привлекателна за чуждестранни донори, така както е в други европейски столици.**
- **Създаване на мрежа (организация), в която се включват артисти и бизнес, (и в управлението).** Тя би могла да даде достъп до фирмите, които спонсорират чрез въвеждането на т.н. „ваучери за култура“, които се предоставят на организации членове на мрежата (пример от Брюксел). **Подобна организация би била полезна на бизнеса чрез експертите си в областта на културата.** Беше изказано съмнение, че „брокерска“ организация не би проработила в София по примера на вече несъществуващи агенции, които са се занимавали с подобна дейност.
- **Бизнесът би могъл да подпомогне творческия сектор чрез предоставяне на свои специалисти в комуникациите, като помага на проектите да бъдат рекламирани по-добре, което от своя страна би могло да бъде реклама за бизнеса и изграждане на социално ангажиран имидж.** Тук възниква проблем със споменаването на фирми, магазини и т.н. извън рекламния блок на медията (регулации на СЕМ).
- **Нужно е разширяване на публиките на творческата сцена, чрез връзки с образователната система.** Беше посочен пример с Виена, която промотира сцената за изкуства в общински образователни институции.
- **Общината е готова да си сътрудничи с бизнеса в подкрепа на културния сектор.** Оттук възникнаха въпросите дали общината би била медиатор между бизнеса и артистите или конкуренция на творческите организации за средствата, идващи от бизнеса. За отделни свои проекти общината се обръща към спонсори от бизнеса.
- **На ниво управление на културния сектор, общинската власт проявява липса на интерес към създаването на партньорства за развитието на сцената – международни и местни.** Бяха дадени примери за лоша комуникация и незаинтересованост на представители на общината към предложения от страна на творческата сцена.(пример за международен обмен с градове в Белгия и Малайзия от “Фюжън Ембаси”)

## 2. Пресечни точки на партньорства - бизнес и творческа сцена

**Необходимо е насочване на повече финанси към творческата сцена.**

- **Много важна част от разговора бе темата за привличането на туризма в София към подпомагането на културния сектор в столицата.** Тук се насочва основния поток от туристи търсещи сцената за градска култура и съвременни изкуства - пряк ефект е увеличаването на приходите от културен туризъм. Предложено беше подобна инициатива да тръгне от бизнеса и от неправителствени организации и да се включат във втората среща представители от сферата на туризма - от бизнеса и от общината.
- **Необходимо е лобиране за промяна на законодателството, поощряващо даренията чрез данъчни облекчения.** Това е най-важната стъпка в средносрочен аспект. Какви са инструментите на общината да лобира законодателно, като включи бизнеса, артистите и обществото в този процес? Имаше предложение общината да



споделена  
ВИЗИЯ



ACT  
Асоциация на Свободен Театър



GOETHE  
INSTITUT  
Интеркултура Консулт®



съдейства, чрез лобиране пред законодателните органи и да се зададат тези въпроси на юристи в правния отдел на общината.

- **Изтъкнато бе значението и важността на обща информационна платформа за култура в София.** Беше споменат проект "Визия за София" за развитие на града и кварталите на София, който има за цел да събере информация по различни теми и да обобщи информацията в отворена онлайн платформа. Една от основните пет теми е „Идентичност и култура“. В тази бъдеща платформа може да се включи и бизнесът с възможности към творците.
- Работи ли „**Фонд за иновации в културата**“ на „Асоциация за развитие на София“? Какво се случва с него? Да се покани представител от асоциацията.
- Нужен е **по-засилен диалог между всички страни в общите процеси.** Да се конкретизират и обобщят всичките теми и предложения и да се представят на ръководството на общината.

**Констатирана бе липса на опит в бизнес частта на хората от културния сектор. Те са неуспешни и в комуникацията си с институции и евентуални спонсори.**

- Като проблем бе отличена **липсата на устойчиво финансиране на самите творчески организации, което води до нисък капацитет.** (СПК на СО подкрепя само проекти, защото счита, че на територията на София има достатъчно културни институти.) Това е причина да се налага творци да се занимават с мениджмънт, маркетинг и ПР, което рядко е призванието им. *Предложи се да има повече прозрачност при кандидатстване за подкрепа и обосновано разпределяне на финансите от страна на програмите. Да има разграничение при подкрепа на „нови“ спрямо утвърдени организации.*
- **Възможно решение: споделяне на ресурси,** споделено звено (кооператив) - където всеки артист да отделя част от приходите си срещу ползване на юридически услуги, ПР, мениджмънт и счетоводител. В дългосрочен план - предложение към общината да помисли за финансиране на подобна организация, които гарантира устойчивост. Добър пример е "[smartbe.be](http://smartbe.be)" в Брюксел и в девет държави, където организацията е подкрепена от общината. *Възможно ли е бизнеса да помогне в тези звена на артистите?*
- **Липсата на устойчивост се вижда** и във факта, че България е на дъното на спечелените проекти в програма Творческа Европа на Европейската Комисия.
- **Повишаване на бизнес компетенциите на културния сектор.** Самите артисти да помислят как и на какви места да покажат по-добре продуктите си и по-атрактивно идеите си. Необходимо е обучение на хората на изкуствата в мениджмънт, защото колкото по-оскъден е бюджета, толкова по-добре трябва да бъде управляван.

**ОБОБЩЕНИЕ Група А „Меценатство, дарителство, спонсорство“:**

**Развитието на публика и възпитанието на вкус към изкуството е важна задача в дългосрочен и краткосрочен план. Изкуството е продукт и София има необходимост от поощряване на потребността от изкуство. Това засяга ангажираността на културните организации, училищата и други институции в развиването на среда, която е отговорност на всички, за да могат артистите да се чувстват артисти.**

**Основните въпроси за решаване в сътрудничество:**



споделена  
визия



act  
Асоциация за Свободен Театър



Интеркултура Консулт®



1. Защо точно не работи закона за меценатство, **какви промени ще поощрят дарителите?** Какви са инструментите общината да лобира за промени в законодателството? Как бизнеса, артистите и обществото да се включат и помогнат в този процес?
1. **Насочване на общи усилия към по-голяма медийна видимост на културния сектор.** Конкретно - културна емисия в новините след или преди спортната. Участие на медиите в тези процеси, като чрез медиен натиск да се повлияе върху взимането на конкретни решения от институциите и законодателната власт.
2. Да се разгледат възможностите за предложение за въвеждане **на нов местен данък - туризъм.**(по примера на Берлин)
3. Възможно ли е създаването на **организация-посредник между бизнеса и сцената** с подкрепа от общината?
4. Съществува ли възможност за **създаване на споделено звено за арт организации и творци** събиращо общ ресурс за мениджмънт, юрист, ПР и счетоводител.(пример са организации с общинска подкрепа като "[smartbe.be](http://smartbe.be)")
5. **Обновяване на общинските програми**, които да имат отделно от подкрепата за „проекти“ на утвърдени организации квота за нови организации, финансирани на всяка сесия и задължителен процент от проектните средства да бъде за мениджмънт и ПР.

#### **Подготовка на конкретни предложения за обсъждане в срещата на 5 юни 2017 г.**

- **Ролята на туризма -нов местен данък**
- **Обучение на хората на изкуството в бизнес умения, създаване на организация за споделен ресурс**
- **Меценатски закон и промени - как да се поощри бизнеса**
- **Устойчиво подпомагане на творчески проекти и утвърждаване на инициативи**

*Задачи за допълнителна информация със съдействие на участниците:* юристи - предложения: Свилен Овчаров, Кирил Вълчев от Дарик радио и Радослав Парушев, представител на „Асоциация за развитие на София“;Sofia free tour маркетинг отдел; Иво Маринов, директор на общинско предприятие „Туризъм“ към Столична община